

Pedagogisch Beleidsplan

Kinderdagverblijf
ons eigen wijsje

VOORWOORD

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van kinderdagverblijf ons eigen wijsje. Het beleidsplan verwoordt de doelstelling van ons kinderdagverblijf en onze pedagogische visie op de dagelijkse gang van zaken in de omgang met kinderen en ouders. Beschreven wordt wat wij willen bereiken met ons werk in het kinderdagverblijf. Tevens biedt dit beleidsplan ouders, bedrijven, gemeente, stagiaires en nieuwe collegae inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurt. Verder is het een handvat voor de leidsters zelf om de pedagogische kwaliteit te kunnen controleren en te bewaken.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
Pedagogische Visie	4
Kinderen	
Emotionele veiligheid	6
Ruimte voor persoonlijke en sociale competentie	9
Persoonlijke competentie	9
Sociale competentie	10
Respect, normen en waarden	11
Activiteitengericht werken versus de stamgroep	15
Buitenspelen	16
Babyopvang	17
Ouders	
Informatie	18
Communicatie	19
Oudercommissie	20
Pedagogiek ontwikkeling	21
Pedagogisch medewerkers	
Menterschap	22
‘3-uurs regeling’	22
Signalering bijzonderheden ontwikkeling kind	23
Pedagogisch beleidsmedewerker en Pedagogisch coach	24

De pedagogische visie van kinderdagverblijf ons eigen wijsje

Pedagogische uitgangspunten:

- Kindvisie
- Visie op ruimte en aanbod
- Visie op interactie
- Kindercentrumgericht werken versus stamgroepen

KINDVISIE

Wij zijn ervan overtuigd dat elk kind uniek, sterk en actief is, met veel mogelijkheden, verlangens en wensen. Kinderen willen vanuit zichzelf de wereld verkennen en leren van nieuwe ervaringen. We willen hier zoveel mogelijk aan tegemoet komen. Om dit te bereiken is goed kijken en luisteren naar kinderen essentieel.

VISIE OP RUIMTE EN AANBOD

In onze pedagogische visie geven we aan dat de ruimte (het materiaal, de wijze van inrichten en de aard van de activiteiten binnen *ons eigen wijsje*) belangrijk is en veel invloed heeft op de keuzes die kinderen maken in hun spel. Ook bepaalt de houding van de leidster en de wijze waarop de activiteiten aangeboden worden, de ruimte die kinderen hebben om zelf te kiezen en te voelen. Dit betekent een breed en uitdagend aanbod afgestemd op de interessegebieden en (ontwikkelings)behoeften van de kinderen. We zien het kinderdagverblijf als een plek waar niet alleen kinderen, maar ook ouders en medewerkers zich veilig en prettig voelen.

VISIE OP INTERACTIE

Kinderen leren veel van elkaar. Samenspelen, botsen en verzoenen zie je steeds weer terugkomen in een groep kinderen. Kinderen leren van conflicten. Interactie is zowel essentieel als onvermijdelijk, alle elementen van interactie zijn verweven in ons kinderdagverblijf.

PERSOONLIJKE VISIE

Ons eigen wijsje is gestart met het idee een kleinschalig kinderdagverblijf neer te zetten waarin de visie heerst: **“van huis in huis”**. Het creëren van een warme, veilige en huiselijke sfeer waarin de kinderen zich prettig, geborgen en thuis voelen. Wat tevens door ons als zeer waardevol beschouwd wordt, is het werken met vaste krachten op vaste dagen. Op deze wijze weten de kinderen exact op welke dag ze met wie te maken hebben. In **ons eigen wijsje** wordt niet volgens een bepaalde pedagogische stroming (als bv: Pikler) gewerkt. Uiteraard bestaat er wel een vaste dagindeling met betrekking tot de daginvulling (zie ook pagina 5). Wij hanteren hetzelfde schema/ ritme als thuis waar het gaat om de allerkleinste kinderen. Wederom om de thuissituatie/ ritme zo goed als het kan intact te laten.

KINDERDAGVERBLIJF GERICHT WERKEN VERSUS DE STAMGROEP

We willen dat *ons eigen wijsje* een plek is waar kinderen van 0 tot 4 jaar voor vol worden aangezien. Kinderen zijn vanaf het moment dat ze geboren worden een unieke persoon met bepaalde eigen karaktereigenschappen, interesses en mogelijkheden. Kinderen vervullen zelf een actieve rol in de manier waarop ze de wereld en mensen om hen heen verder ontdekken.

Binnen ons eigen wijsje werken we met één stamgroep, dit omdat wij in totaal (maar) 12 kindplaatsen aanbieden. De stamgroep bestaat uit 12 kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Vanaf het moment dat de kinderen kunnen lopen, bieden we kinderen de mogelijkheid om deel te nemen aan activiteiten die binnen het kinderdagverblijf worden aangeboden. Normaliter gaat het dan om het aanbieden van activiteiten in verschillende ruimtes van het kinderdagverblijf.

Aangezien *ons eigen wijsje* in een woonhuis gevestigd is, zijn de ruimtes met elkaar verbonden. De keus om kinderen buiten hun stamgroep meer speelmogelijkheden en activiteiten aan te bieden, is een middel om pedagogiek meer vorm en inhoud te geven. De ruimtes buiten de stamgroep zijn in ons geval: in de tuin, buiten tijdens een uitstapje (wandeling, speeltuin, bibliotheek, boodschap doen), de speelkamer of in de eet/ knutselruimte (voor de oudere kinderen).

In ons kinderdagverblijf hanteren wij het wettelijk vastgestelde leidster-kind(eren) ratio (zie ook pagina 14 óf de rekentool van de rijksoverheid). Er zijn duidelijke regels voor het aantal kinderen dat één leidster mag opvangen. Het gaat dan om het aantal gelijktijdig aanwezige kinderen. Voor kinderen en ouders is het direct duidelijk dat er maar één stamgroep is en welke leidster op welke dag bij de groep hoort. Wij vinden dat een vast gezicht op de groep voor een kind zeer belangrijk is, het biedt veiligheid, geborgenheid en vertrouwen voor zowel kind als ouders.

SCHEMA DAGINDELING

Onderstaand schema is een leidraad voor de dagindeling op ons eigen wijsje. Geen dag is hetzelfde en ook de kinderen zijn bepalend voor het verloop van de dag. Denk aan langer of korter slapen of aan de behoefte meer te spelen of te knutselen. Ook worden er regelmatig wandelingen gemaakt etc. De dagindeling is voor kinderen ook een goede houvast.

07.30-09.00 uur	Brengen van de kinderen, vrij spelen
09.15-09.30 uur	Opruimen speelgoed en vaste toiletronde
09.30-10.00 uur	Gezamenlijk fruit eten en drinken aan tafel, liedjes zingen
10.00-11.15 uur	Vrij spelen, binnen en/of buiten. Mogelijkheid tot creatieve activiteit.
11.15-11.30 uur	Opruimen speelgoed, activiteit materiaal en vaste toiletronde
11.30-12.15 uur	Gezamenlijke broodmaaltijd
12.30-12.45 uur	Klaarmaken voor slapen (uitkleden, verschonen etc.)
13.00-15.00 uur	Slapen
15.00-15.15 uur	Gezamenlijk drinken en koek eten
15.15-15.45 uur	Vrij spelen binnen en/ of buiten. Mogelijkheid tot gezamenlijke activiteit
15.45-16.00 uur	Opruimen en vaste toiletronde
16.00-16.30 uur	Gezamenlijk drinken en cracker eten en voorlezen
16.30-18.00 uur	Vrij spelen tot kinderen gehaald worden

Kinderen

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke manier wij invulling geven aan de vier basisdoelen die genoemd staan de Wet Kinderopvang, te weten:

- Veiligheid
- Persoonlijke competentie
- Sociale competentie
- Overbrengen van waarden en normen

Er staat aangegeven hoe het wennen bij **ons eigen wijsje** is geregeld. Hoe wij zorgen voor een veilige, maar ook uitdagende omgeving/ inrichting en op welke wijze wij ruimte bieden voor de individuele ontwikkeling en behoefte van kinderen. Ook wordt duidelijk hoe wij aandacht geven aan samenleven en spelen in groepsverband. Hoe wij kinderen van jongs af aan leren om respectvol met elkaar en met volwassenen om te gaan.

Emotionele veiligheid

Hoe zorgen wij ervoor dat kinderen zich veilig voelen bij ons eigen wijsje. Op de eerste plaats door ervoor te zorgen dat het een veilige omgeving is voor de kinderen, denk hierbij aan:

- Traphekjes
- Speciale vingerstrips op de deuren
- EHBO trommel
- Gecertificeerde materialen etc.

De begrippen rust, reinheid en regelmaat vormen een basis voor het werken aan veiligheid. Aandacht voor hygiëne, kindvriendelijke ruimtes, duidelijkheid over de indeling en activiteiten op een dag zorgen voor een veilig gevoel. Daardoor wordt het kinderdagverblijf een plek waar het kind de mogelijkheid heeft zich volop te ontwikkelen. Naast de fysieke veiligheid waarbij de normen van de GGD uitgangspunt zijn, is het voor kinderen belangrijk zich emotioneel veilig te voelen op het kinderdagverblijf. Dat zij zich fijn voelen bij de leidsters, de vaste momenten op een dag herkennen, weten waar het speelgoed ligt en waar het kind mee kan spelen. Zonder dit basisgevoel van veiligheid zal een kind niet tot spel komen of contact maken met andere kinderen. Is dat gevoel van veiligheid er wel dan gaan kinderen op ontdekking uit: klimmen, rennen, gooien, springen en onderzoeken. Voor een goede ontwikkeling van kinderen is het noodzakelijk om deze vaardigheden te oefenen. Zo groeit het zelfvertrouwen en worden kinderen in staat gesteld hun eigen grenzen te ontdekken.

Wenperiode

Voordat er met de opvang wordt gestart, brengt ieder kind met zijn/ haar ouder(s)/ verzorger(s) een bezoek aan ons eigen wijsje. Wij hechten hier grote waarde aan, aangezien de eerste kennismaking heel belangrijk is. We zien het als een basis voor het nog groeiende vertrouwen en de verdere samenwerking met de ouders en kinderen. We willen de kinderen en hun ouders een gevoel geven van veiligheid en geborgenheid tijdens de wenperiode. Tijdens het kennismakingsgesprek geeft de leidster informatie over de werkwijze op ons kinderdagverblijf en de dagelijkse gang van zaken weer op **ons eigen wijsje**. Ouders kunnen vragen stellen over de dagelijkse gang van zaken, de werkwijze, onze pedagogische visie etc. De leidster stelt vragen om meer te weten te komen over de verzorging en gewoontes van het

kind. Er vindt ook een rondleiding plaats en de ouders en het kind maken kennis met de leidsters en kinderen die op dat moment aanwezig zijn.

Met de ouders worden afspraken gemaakt voor wendagen. Deze worden afgestemd op de behoeften van de ouders en van het kind, want ieder kind is uniek en het ene kind heeft meer tijd nodig om te wennen dan het andere kind. De wenperiode is vaak erg spannend voor het kind en voor de ouders. Opeens allemaal nieuwe gezichten en een nieuwe omgeving. Daarom wordt in deze periode extra aandacht besteed aan het kind. Uiteraard mogen ouders altijd bellen om te informeren naar hun kind (dit mag natuurlijk ook na de wenperiode). We blijven continu in contact met ouders over de voortgang tijdens het verblijf van het kind aan ons eigen wijsje.

Monitoren welzijn kind

De pedagogische visie en werkwijze van kinderdagverblijf *ons eigen wijsje* is erop gericht dat kinderen zich prettig, vertrouwd en veilig voelen en van daaruit volop ontwikkelingskansen aangrijpen.

Na de eerste drie maanden vindt het eerste oudergesprek plaats. Samen met de ouder(s) plannen we een datum en tijdstip waarop wij de ervaringen van de afgelopen drie maanden bespreken. Het tweede oudergesprek zal plaatsvinden als het kind één jaar oud is geworden. Zo ook een gesprek rond de leeftijd van 2, 3 en 4 jaar.

Tijdens deze gesprekken wordt specifiek gekeken of een kind zich prettig en op zijn gemak voelt en dus "wel vaart" bij de begeleiding, opvang en opvoeding in *ons eigen wijsje*.

Voorafgaand aan een oudergesprek maakt de leidster een verslag van het kind. In dit verslag komt onder andere aan bod:

- Het contact tussen leidster en kind
- Het contact met andere kinderen uit de groep
- De interesses en belangstelling van het kind
- De persoonlijke ontwikkeling van het kind

De ouders worden uitgenodigd voor het oudergesprek. Eventuele afspraken die voortvloeien uit dit gesprek zullen schriftelijk worden vastgelegd. De ouders ontvangen hier een exemplaar van.

Mochten er tussendoor eventuele problemen worden gesignaleerd dan wordt er een extra gesprek geplant.

Mochten er in welke periode dan ook problemen gesignaleerd worden dan zal dit altijd eerst intern besproken worden. Vervolgens wordt dit met de ouders besproken en kunnen we indien nodig de ouders doorverwijzen naar de schakelfunctionaris van de gemeente Oisterwijk.

De schakelfunctionaris wordt dan het aanspreekpunt voor de ouders en begeleidt ze verder.

Veiligheid versus uitdaging

Uiteraard zorgen wij bij *ons eigen wijsje* voor een zo veilig mogelijke omgeving voor de kinderen. Toch kan er altijd een ongelukje gebeuren, want spelen betekent uitdagingen aangaan en ervaringen opdoen. Kinderen ontwikkelen zich stapje voor stapje en daarvoor hebben ze ruimte nodig om hun grenzen te verkennen en te verleggen. Klimmen bijvoorbeeld, is belangrijk voor de motorische, sociale, emotionele en cognitieve ontwikkeling. Klappend ervaart een kind nieuwe perspectieven, het traint zijn/haar evenwichtsgevoel, het wordt zelfstandiger, leert afstanden in schatten en begrippen als hoog/laag. Onze leidsters zijn altijd in de buurt van de kinderen, maar het is niet mogelijk om alle kinderen uit de groep continu in

het oog te houden. Bovendien is het goed voor de ontwikkeling van het kind, om ook alleen met een paar groepsgenootjes te spelen. Het is dus mogelijk dat een leidster niet gezien heeft hoe een ongelukje precies gebeurd is.

Bij **ons eigen wijsje** wordt de ruimte geboden te spelen, dus daar hoort ook vies worden bij. Het is prettig als ouders hier bij de kledingkeuze van kind(eren) rekening mee houden. Het is voor een kind leuker zich lekker te kunnen bewegen in een oude broek en trui dan steeds op te moeten passen dat er niets gebeurt met die mooie broek of jurk.

Veiligheid bieden aan kinderen betekent voor onze leidsters o.a. dat:

- Zorgen voor een goede hygiëne en zorgvuldige verzorging, niet alleen aan de hand van onze schoonmaaklijsten maar bijvoorbeeld ook door het aanleren van handen wassen na toiletgebruik en voor het eten.
- Zorgen voor de ruimte
- Werken vanuit de stamgroep met groepsgenootjes
- Vaste rituelen inbouwen (liedjes, spelletjes, kringgesprekken, etc.), wij hanteren een vaste dagindeling.
- Zich voorspelbaar gedragen voor kinderen
- Warmte en genegenheid bieden aan kinderen
- Ervoor zorgen dat kinderen een eigen plekje hebben voor persoonlijke spullen, dit is bij ons een rieten mandje voorzien van naam en op een vaste plek in de kast.
- Zorgen dat kinderen spulletjes van thuis mee kunnen nemen
- Vertrouwd zijn voor de kinderen
- Met vaste leidsters werken, door onze kleinschaligheid werken we maximaal met 4 leidsters die hun eigen dag(en) hebben en dus zien de kinderen altijd dezelfde leidster terug.
- Een bekend dagritme, structuur bieden
- Kinderen met respect benaderen en individuele aandacht geven
- Aansluiten bij persoonlijke emoties van kinderen (troosten, beschermen, stimuleren)
- De mogelijkheid bieden om te spelen met vriendjes, broertjes en zusjes
- Wenmomenten voor zover mogelijk afstemmen op ouders en kind
- Ruimte aan ouders bieden om vragen te stellen, op te bellen
- Veel individuele aandacht geven tijdens de wenperiode
- Goed kijken en observeren, wij werken bijvoorbeeld ook met maandbladen waarin we een verslag schrijven van onze observaties.
- Ouders en kind ondersteunen bij het nemen van afscheid
- Signalen herkennen bij kinderen, tijdens het kennismakingsgesprek wordt al geïnventariseerd wat herkenbare situaties zijn, wat goede troost mogelijkheden zijn etc.

Ruimte voor persoonlijke en sociale competentie

De ruimte en de inrichting van de ruimten zijn belangrijk binnen de pedagogische uitgangspunten van kinderdagverblijf *ons eigen wijsje*. Een prettige omgeving voor kinderen waarin zij de kans krijgen om met veel verschillende materialen en ervaringen in aanraking te komen en al spelend de wereld te ontdekken. Daarbij is het uitgangspunt dat de ontwikkelingsgebieden gestimuleerd worden, dus is de aanwezigheid van cognitief, motorisch, creatief en zintuiglijk materiaal een voorwaarde. Ook kosteloos materiaal kan voor kinderen een bron van uitdaging, plezier en spelend leren zijn. Wij werken uitsluitend met gecertificeerde meubilair.

Persoonlijke competentie

Eigen keuzes maken en omgaan met de verantwoordelijkheden die daarbij horen leiden tot een toenemende zelfstandigheid van kinderen en een gevoel van eigenwaarde. Ruimte voor kinderen om zelf vaardigheden te kunnen oefenen en initiatief nemen: lopen, brood smeren en verven. Hierdoor kunnen ze steeds zelfstandiger gaan functioneren en bouwen zij zelfvertrouwen op (persoonlijke competentie). Je helpt kinderen om hun eigenschappen maximaal tot ontplooiing te brengen.

Werken aan de persoonlijke competentie van kinderen betekent dat de leidsters o.a.:

- Kinderen observeren, daglijsten eten, drinken, slapen, bijzonderheden, maandverslagen etc.
- Aansluiten bij en inspelen op de emoties van het kind
- Kinderen ruimte geven om zich te ontwikkelen, tijdens spel, activiteiten en buiten.
- Kinderen stimuleren en proberen grenzen te verleggen, uitdaging bieden.
- Rekening houden met het tempo en de mogelijkheden van het kind
- Geduld hebben
- Activiteiten plekken ingericht hebben in de ruimte, zoals de poppenhoek, de autohoek, de keukenhoek en onze aparte eetkamer.
- Activiteiten aanbieden gericht op ontwikkelingsgebieden
- Zorgen voor uitdagend spelmateriaal: wij werken leeftijdgericht; bv: voor de oudere kinderen gebruiken we de eetkamer ook voor knutselen en puzzelen etc.
- Kinderen laten ontdekken en leren door zowel vrij spel als geleid spel.
- Inspelen op de interesse en fantasie van kinderen
- De talenten van kinderen ontdekken, uitbreiden en ontwikkelen.

Sociale competentie

Omdat kinderen met elkaar in de groep samen zijn, krijgen zij volop de kans om hun sociale vaardigheden te ontwikkelen. In de groep zijn er grenzen en omgangsregels waar je rekening mee moet houden. Je moet delen, wachten op elkaar, maar ook opkomen voor jezelf en ervaren hoe je problemen op kunt lossen (sociale competentie).

Kinderen leren van elkaar, ze lachen met elkaar, doen elkaar na en leren samenwerken. Door het inrichten van verschillende speelplekken in één of meerdere ruimtes (poppenhoek, auto hoek, knutselkamer)krijgen de kinderen de gelegenheid om in groepjes geconcentreerd met iets bezig te zijn.

Een goede aansluiting bij de leeftijd en interesses van de kinderen is van wezenlijk belang. Als het gaat om contacten tussen kinderen dan hebben we als leiding hierin vooral een begeleidende rol. Kinderen zoeken elkaar vanzelf op en bepalen zelf hoe ze communiceren. Afhankelijk van hun leeftijd en situatie steunen we ze daarbij. We bekrachtigen de interacties die ontstaan en we gaan in op de gesprekken (of bewust niet).

We stimuleren de kinderen om elkaar te helpen, bijvoorbeeld tijdens een afscheid van de ouder kunnen kinderen elkaar prima troosten, een arm om elkaars schouder slaan of samen zwaaien. Hier moet je gewoon niet tussen willen komen, maar een compliment of een lief woordje nadien is voor deze situatie uiteraard wel op zijn plaats. In sommige situaties is het wel nodig dat er ingegrepen wordt, bijvoorbeeld als kinderen elkaar pijn doen of kwetsen.

Werken aan de sociale competentie van kinderen betekent dat leidsters o.a.:

- Een actieve houding hebben naar kinderen toe (kijken, documenteren, ondersteunen en meespelen)
- Communicatie over en weer stimuleren bijvoorbeeld tijdens het spel en aan tafel
- Kinderen stimuleren om elkaar te helpen
- Plezier hebben met de kinderen
- Helpen het kind een plek te verwerven in de groep
- Kinderen laten kiezen met wie ze willen spelen
- Kinderen leren samenwerken (samen delen, samen opruimen, samen ervaren)
- Kinderen helpen conflicten op te lossen en zich te verzoenen (goed maken met elkaar)

Bovenstaande competenties van leidsters, zijn essentieel binnen *ons eigen wijsje*. Het grote voordeel is hier nogmaals het kleinschalige karakter van ons kinderdagverblijf. We hebben korte communicatielijnen en zijn voor de kinderen snel, kort en direct te benaderen.

Respect, normen en waarden

Als mensen zijn we verschillend maar wel gelijkwaardig. Respect als basis voor omgaan met elkaar zie je o.a. Terug in de manier waarop rekening gehouden wordt met de eigenheid en culturele achtergrond van kinderen en hun ouders. De mening van de ander (kind, ouder, collega) doet er toe en is van invloed op de manier waarop met elkaar wordt omgegaan. We vinden respect belangrijk omdat het de basis vormt voor de manier waarop we naar elkaar kijken en met elkaar omgaan. Al heel vroeg is respect voor elkaar en onze omgeving een dagelijks thema voor kinderen, bijvoorbeeld:

- Kinderen die een speentje zoeken voor een baby die verdrietig is
- Leidsters die samen met een kind dat speelgoed afpakt, een alternatief zoeken
- Leidsters die kinderen leren om zorgvuldig met speelgoed en spelmaterialen om te gaan en dit zelf ook te doen. Het speelgoed heeft dan ook een vaste plaats in het huis. Het is een regel dat eerst altijd iets wordt opgeruimd, voor er met iets anders gespeeld gaat worden.
- Leidsters die kinderen leren hoe je met elkaar omgaat als je het niet met elkaar eens bent. Naar elkaar luisteren en kijken, met een rustige en kalm stemgebruik.
- Kinderen mogen zichzelf zijn
- Kinderen die zelf mee beslissen over de inrichting van de ruimte en het aan te schaffen (spel)materiaal. Indien dit ter sprake komt.

Respect voor elkaar merk je in de praktijk o.a. Door de mate waarin er direct en open gecommuniceerd wordt. Als er sprake is van een gezamenlijke interesse en wederzijdse betrokkenheid zijn mensen in gesprek mét elkaar. Bij een verschil van mening gaat het niet om gelijk krijgen, maar wordt een oplossing gezocht waar alle betrokkenen zich in kunnen vinden.

Kinderparticipatie

Kinderparticipatie bij kinderen van 0-4 jaar klinkt misschien te hoog gegrepen, maar je kunt kinderen al heel erg vroeg leren dat zij hun mening mogen uiten. Dat je met deze mening rekening houdt en dat zij mogen vertellen wat zij belangrijk vinden. Bij heel erg jonge kinderen betekent dit dat je ze vertelt wat er gaat gebeuren (informeren) en op hun niveau keuzes laat maken, bv: "wat wil je op je boterham, met wie wil je spelen?"

Grenzen en regels

Sommige regels zijn er uit veiligheidsoverwegingen, respect voor materialen of voor het welzijn van het kind of de groepsgenootjes. Ieder kind heeft er recht op zich prettig te voelen op sociaal-emotioneel en lichamelijk vlak. Wanneer een kind echt over de grens gaat, gaan we in gesprek. We vinden het heel belangrijk om aan de kinderen uit te leggen waarom iets niet mag. We scheppen hiermee de ruimte voor het kind om te reageren en samen (nieuwe) afspraken te maken. De wijze waarop is afhankelijk van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau.

De begeleiding van kinderen is gericht op het bevestigen van de positieve eigenschappen van kinderen en kinderen te ondersteunen bij die vaardigheden die moeilijker zijn voor een kind. Wij vinden het belangrijk om positief gedrag van een kind te benadrukken en kinderen de ruimte te bieden om vaardigheden te oefenen, zodat kinderen zelfvertrouwen opbouwen en steeds zelfstandiger kunnen functioneren.

Toch zijn er ook grenzen aan wat kinderen willen, kunnen en mogen. In een groep gelden bijvoorbeeld omgangsregels, waar kinderen rekening mee moeten houden. Met kinderen worden duidelijke afspraken gemaakt wat wel en wat niet mag in de groep en wanneer een kind zich niet aan deze afspraken houdt, dan wordt het hier op aangesproken. Een groot gedeelte van de regels is bedoeld om de kinderen een bepaalde structuur en veiligheid te bieden. Daardoor leren kinderen om respect te hebben voor elkaar, de ruimten en materialen.

Een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van normen en waarden betekent dat de leidsters o.a.:

- Zich bewust zijn van hun eigen normen en waarden en op de hoogte zijn van de huisregels van *ons eigen wijsje*.
- Verschillen benoemen en waarderen
- Vragen altijd beantwoorden, dusdanig dat het kind hier iets mee kan.
- Uitleg geven over de wereld die kinderen aan het ontdekken zijn
- Respect en waardering tonen voor diversiteit (cultuurverschillen) bij ouders en kinderen
- Kinderen omgangsvormen leren (speelgoed delen, elkaar helpen, begroeten, dank je wel zeggen). Dit gebeurt o.a. bij het samen eten, samen zingen, slapen gaan en het samenspelen.
- Stimuleren dat kinderen voor elkaar zorgen, elkaar geen pijn doen, elkaar nergens toe dwingen
- Een actieve stimulerende houding hebben, met veel inbreng van kinderen

Reflectie, methodisch en planmatig werken.

Omdat we beroepsopvoeders zijn, is het nodig dat we nadenken over de manier waarop we in de praktijk handelen. Het bespreken van de interactie met kinderen, ouders en collegae vormt een belangrijke basis voor het verder ontwikkelen van onze pedagogische werkwijze en het pedagogisch handelen daarbinnen.

Als je goed wil aansluiten bij de kinderen en gebruik wil maken van de kwaliteiten van jezelf en van je collegae, dan is het noodzakelijk om planmatig en methodisch te werk te gaan; wie gaat wat doen en wanneer?

Binnen *ons eigen wijsje* werken we met thema's en bespreken deze onderling in de vorm van een weekplanning. In een enkel geval zou het voor kunnen komen dat we zelfs met een maandplanning werken. Het werken aan de hand van een week- of maandplanning, waarin activiteiten ingepland worden, biedt een houvast voor groepsleiding en voorkomt dat kinderen eenzijdig gericht bezig zijn. Hierdoor komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod. Bovendien geeft het ouders een goed beeld over de activiteiten waaraan hun kind heeft kunnen deelnemen. Tijdens het kennismakingsgesprek wordt ouders verteld dat er met diverse thema's gewerkt wordt. Dat tijdens deze thema's allerlei verschillende activiteiten aan bod komen. Aan de hand van werkjes en bijvoorbeeld raamschilderingen kunnen ouders zien waar de kinderen mee bezig zijn geweest. Als er voor speciale thema's materialen en of andere hulp gewenst zou zijn, dan wordt dit via de nieuwsbrief kenbaar gemaakt.

Activiteitengericht werken versus de stamgroep

De groepsopvang binnen ons kinderdagverblijf is erop gericht dat de kinderen de hele dag met dezelfde groep kinderen en leidsters in één woonhuis verblijven. **Ons eigen wijsje** wil kinderen meer uitdaging, inspiratie en plezier bieden door ze de ruimte te geven en van tijd tot tijd de ruimte te verlaten of hen de mogelijkheid bieden zelf de ruimte te verlaten. De ruimtes op de eerste verdieping zijn echter verboden terrein voor de kinderen. Deze worden alleen gebruikt als slaapruides en niet als speelruuides. Op de eerste verdieping is ook het kantoor. We werken dus wel met een stamgroep, echter in een andere context als een kinderdagverblijf met meerdere groepen en ruimtes.

Er zijn duidelijke regels voor het maximaal aantal kinderen dat 1 groepsleidster mag opvangen; het gaat dan om het aantal gelijktijdig aanwezige kinderen. Voor kinderen en ouders is het duidelijk in welke stamgroep hun kind zit en welke leidster op welke dag aanwezig is. Daarnaast is er ruimte voor flexibiliteit. Dit is ook voor kinderen zelf belangrijk. Het verlaten van “de stamgroep” is bij ons dan ook niet echt aan de orde. Er is op de benedenvloer één ruimte. Je zou kunnen spreken van een “open ruimte” beleid. De oudere kinderen kunnen zelf kiezen om bijvoorbeeld de eet/ knutselkamer of de speelkamer te betreden/ gebruiken. Naar buiten toe is uiteraard ook mogelijk, echter alleen onder toezicht van een leidster. Zoals al eerder vermeld gaat het hier om bijvoorbeeld: de tuin, eet/ knutselkamer en een eventueel wandelingetje of uitstapje naar een speeltuintje.

Als een ouder een (incidentele) opvangdag nodig heeft of een keer een dag wil ruilen dan kan dit alleen als de maximale groepsbezetting niet wordt overschreden. Het kan dus alleen als de groep het toelaat. Omdat wij werken met maar 1 groep komt het kind automatisch in zijn/haar eigen stamgroep met de voor hem/haar vertrouwde leidsters.

Leidster – kind ratio

Niet iedere dag van de week zullen dezelfde kinderen en leidsters komen.

In tegenstelling tot de grotere kinderopvang organisaties zul je bij **ons eigen wijsje** niet veel verschillende gezichten tegenkomen. Dit is voor zowel kinderen als ouders een fijn gegeven. Het biedt de kinderen veiligheid, rust en regelmaat. De kinderen en ouders weten al snel welke leidsters werkzaam zijn en op welke dag. De groepsgrootte van 12 kinderen zal niet overschreden worden en we werken vanuit één basisruimte.

Volgens de GGD- en brandweer norm mogen we werken met maximaal 12 kinderen.

Uiteraard gelden er vanuit de wet kinderopvang een aantal vaste regels aangaande de leidster kind ratio.

- Één groepsleidster per drie aanwezige kinderen tot 1 jaar
- Één groepsleidster per vijf aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar
- Één groepsleidster per acht aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar
- Één groepsleidster per acht aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar

Op de site van de rijksoverheid staat een rekentool waar eenvoudig gekeken kan worden hoe de verhouding leidster/kind wordt berekend.

De stamgroep dagopvang bestaat uit maximaal 12 kinderen. Er vanuit gaande dat we dagelijks met maximaal 12 kinderen werken in de dagopvang, zullen er altijd 2 of 3 leidsters op de groep aanwezig zijn.

Activiteitengericht werken

Er is een divers aanbod aan activiteiten, in de verschillende ruimten, gericht op alle ontwikkelingsgebieden en interesses, waaraan kinderen kunnen deelnemen. De beneden verdieping, m.u.v. van de keuken, zijn voor de kinderen het speelterrein (ook wel activiteitenomgeving). Kinderen hebben de mogelijkheid om zelf te kiezen bij welke activiteit en/of in welke ruimte en met wie zij willen gaan spelen. Het kan dus voorkomen dat er in de ene ruimte een leidster 6 kinderen een verhaal voorleest en de andere leidster in een andere ruimte met de andere 5 kinderen aan het verven is.

De kinderen raken vertrouwd met alle leidsters en de groepsruimten van *ons eigen wijsje*. Dit betekent ook dat de pedagogische kwaliteit geborgd blijft op het moment dat er een leidster ziek is, verlof heeft of even uit het zicht is voor het kind. Het kind voelt zich niet alleen veilig in zijn/haar groep met de vaste leidster, maar voelt zich ook emotioneel veilig in het hele huis.

Buitenspelen

Buiten zijn en buiten spelen vinden de meeste kinderen heerlijk. Het biedt mogelijkheden aan kinderen om te rennen, roepen, fietsen, klimmen en in de zandbak spelen. Activiteiten die binnen niet altijd mogelijk zijn. Wij vinden dan ook dat buitenspelen bij het dagelijkse programma hoort en niet alleen gekoppeld moet worden aan mooi weer.

Soms met een grotere groep gezamenlijk iets doen, maar ook thematisch werken en kinderen de ruimte geven om langere tijd met een project bezig te zijn. Goed kijken naar kinderen, het contact wat ze met elkaar hebben, hun interesses, grenzen en behoeften zien, is hierbij belangrijk. Waarom is het zo belangrijk dat kinderen buiten spelen? Kinderen hebben de drang dingen te ontdekken, hun wereld te vergroten. Een kind dat ergens vanaf wil springen, leert de afstand in schatten, en zo leert het spelenderwijs met risico's om te gaan.

Buiten spelen is niet alleen goed voor de motorische, maar ook voor de sociale ontwikkeling. Daarnaast is het van belang voor de mentale ontwikkeling van kinderen. Afstanden leren schatten, de eigen grenzen bepalen bij het boompje klimmen of over muurtjes lopen, zijn vaardigheden die het hele leven van pas kunnen komen. Zoals iedereen weet, brengen kinderen tegenwoordig veel tijd binnen door (computer en televisie). Vroeger speelden kinderen uren zonder toezicht van volwassenen buiten, tegenwoordig moet er in verband met de veiligheid en de aansprakelijkheid altijd toezicht zijn. Door al deze ontwikkelingen zijn er steeds meer kinderen in Nederland met overgewicht en iedereen weet dat bewegen belangrijk is voor een goede gezondheid.

Ons eigen wijsje streeft ernaar dat kinderen zoveel mogelijk buiten spelen/komen. Daarom besteden we veel aandacht aan de indeling van de buitenruimte. Het moet recht doen aan het buitenspelende kind en aan de buiten werkende leidster. De buitenspeelplaats is dus ingericht en afgestemd op alle leeftijdsgroepen die aanwezig zijn in de dagopvang. Het voorziet in verschillende behoeften zoals:

- Ontdekken
- Hangen
- Terugtrekken
- Motorische activiteiten

Baby opvang

Net als peuters hebben baby's ook behoefte aan ruimte. Niet buiten de groep maar juist binnen de eigen vertrouwde groepsruimte. Zelf laten spelen, bewegen en aangeven wat het wil kan en moet. Iedere baby is uniek, krachtig en actief. Een baby heeft naast vele mogelijkheden ook verlangens en wensen in zich. In de groepsruimte bevindt zich een duo box en een grondbox. Deze beide boxen zijn voorzien van baby speelgoed. De baby's worden op hun rug gelegd en vanuit die positie gaan zij de ruimte op eigen kracht verkennen en onderzoeken. Een uitdagende speelomgeving die ingericht is op wat interessant is voor de kleintjes. Verder is het voor zowel de baby's als voor de overige kinderen uit de groep prettig dat zij elkaar kunnen ervaren binnen de ruimte.

De verzorging is individueel. Als een kind zelfstandig kan zitten, kan het kind aan tafel in zijn/ haar eigen tempo het bordje leeg eten begeleid door een leidster. Slapen gaat niet collectief maar op het signaal van het kind. Tijdens de individuele verzorgingsmomenten staat het kind centraal en het kind geeft het tempo aan van het omkleden of het verzorgen. Dit betekent voor de leidster dat zij de baby volgt en de baby niet voorgaat in zijn ontwikkeling. De binnenruimte moet mogelijkheden bieden om de baby tegemoet te komen in zijn exploratiedrang, de behoefte aan zintuiglijke ervaringen en motorische ontwikkeling. De taak van de leidster en ouders in *ons eigen wijsje* is om voorwaarden te scheppen zodat de baby naar hartenlust kan bewegen, spelen en leren. Deze voorwaarden zijn o.a.:

- Aandachtige verzorging
- Eten
- Drinken
- Slaapgelegenheid
- Veiligheid
- Voorspelbaarheid
- Voldoende ruimte
- Soepele kleding
- Goed speel/ klimmateriaal

Ouders

Samen met de ouders delen wij de opvoedingsverantwoordelijkheid. Het contact met de ouders is daarom erg belangrijk. Het is noodzakelijk regelmatig stil te staan bij het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Wederzijds begrip, vertrouwen, openheid en respect zijn daarbij heel belangrijk. Als we dit willen bereiken dan betekent dit dat we elkaar goed moeten informeren, open, helder en eerlijk met elkaar communiceren en de ouders daadwerkelijk betrekken bij **ons eigen wijsje**. Dit gebeurt dagelijks door aan ouders te vragen hoe het gaat met hen, het kind en of er bijzonderheden zijn. Deze momenten vinden plaats tijdens het brengen en halen van het kind.

Informatie

Informatie is een woord dat erg breed uitgelegd kan worden. Informatie kan op verschillende manieren gegeven worden en opgevraagd worden. **Ons eigen wijsje** heeft meerdere voorzieningen om de ouders op de hoogte te brengen en te houden of anderzijds van informatie te voorzien. Mochten deze voorzieningen niet de gewenste informatie opleveren dan kunt u het altijd nog vragen, wij helpen u graag verder.

De informatie voorziening voor ouders geschiedt bij **ons eigen wijsje** op verschillende manier. Bijvoorbeeld d.m.v. :

- Onze website
- Ons pedagogisch beleidsplan
- Onze huisregels
- Ons informatie/ publicatiebord, in onze hal
- De breng- en haalmomenten
- Het ouder gesprek,
- De nieuwsbrief : alle ouders ontvangen elke maand per mail een nieuwe editie van de nieuwsbrief
- Via de oudercommissie

Communicatie

Met alle ouders hebben we één gemeenschappelijk doel; het belang van het kind. Juist dit maakt ons tot partners in de opvoeding. Om een kind goed te leren kennen is communicatie met ouders van groot belang. Zij zijn immers een belangrijke informatiebron. Door open te staan voor de ouders (en dus voor hun cultuur, achtergrond, normen en waarden) leren we het kind beter kennen en begrijpen. Anderzijds willen de ouders natuurlijk alles horen (of zien), zodat ze weten wat hun kind allemaal meemaakt in *ons eigen wijsje*.

Contacten tijdens het brengen en halen

De breng en haaltijden zijn momenten waarop ouders en leidsters makkelijk contact kunnen leggen. Dit is heel belangrijk voor het bespreken van de dagelijkse gebeurtenissen en het opbouwen van wederzijds vertrouwen. Van de leidsters mogen ouders verwachten dat zij hen informeren over het wel en wee van het kind. Ouders kunnen bijdragen aan een goede overdracht door bijzonderheden over het kind door te geven. Ons uitgangspunt is dat de leidster zelf alles communiceert met de ouder wat heeft te maken met de dagelijkse gebeurtenissen in het kinderdagverblijf. Wij gaan er vanuit dat ouders vragen die er leven over het hoe en waarom van het handelen van de leidster bespreekbaar maken, dit wordt ook kenbaar gemaakt tijdens het kennismakingsgesprek.

Ouder gesprekken

Voor wat betreft de oudergesprekken verwijzen we naar het hoofdstuk emotionele veiligheid onder het kopje “*Monitoren welzijn kind*”

De oudercommissie

De oudercommissie van *ons eigen wijsje* behartigt de belangen met betrekking tot de opvang van het kind/kinderen en vertegenwoordigt de ouders. Bij opvang van kinderen draait het immers niet alleen om het kind maar ook om de wensen van de ouders.

De oudercommissie bestaat uit ouders die op vrijwillige basis een bijdrage leveren aan het beleid dat bij *ons eigen wijsje* gevoerd wordt door gevraagd en ongevraagd advies te geven. De oudercommissie heeft wettelijke adviesbevoegdheden. Zo adviseert de oudercommissie bijvoorbeeld over de kwaliteit van de opvoeding, veiligheid, gezondheid, openingstijden, spel- en ontwikkelingsactiviteiten, de klachtenregeling en de prijzen van de kinderopvang. De reglementen voor de oudercommissie zijn vrij opvraagbaar en eventueel ter inzage op ons kantoor.

Pedagogiek ontwikkeling

Bij kinderdagverblijf *ons eigen wijsje* werken de leidsters zelfstandig. Dit betekent dat de leidsters een groot aantal taken zelfstandig uit kunnen voeren, zoals rondleidingen, kennismakingsgesprekken, ouder- en kindgesprekken, het maken van een activiteitenplanning en een onderlinge taakverdeling. *Ons eigen wijsje* is een kleine organisatie en als zodanig ook een zeer horizontale organisatie. In de praktijk is het een zeer nauwe samenwerking met korte communicatielijnen die ervoor zorgt dat eenieder al deze taken kan uitvoeren.

In het geval dat er een stagiaire werkzaam is binnen *ons eigen wijsje*, kan het zijn dat zij nauw betrokken wordt bij deze activiteiten gezien de leerdoelen van haar opleiding. Ouders kunnen met heel veel vragen terecht bij de leidsters, indien zij de antwoorden niet paraat hebben dan weten zij in ieder geval waar ze het op kunnen zoeken.

Kinderen en ouders hebben behoefte aan vaste gezichten als leiding van het kinderdagverblijf. Vandaar dat wij ervoor gekozen hebben een kleinschalige organisatie neer te zetten. Echter leidsters zijn ook mensen die van tijd tot tijd verlof kunnen hebben, ziek kunnen zijn of extra gewerkte uren compenseren. Door verantwoordelijkheden bij de leidsters te leggen en hen te stimuleren tot pedagogische vernieuwing en zelfontplooiing verwachten wij dat zij plezier hebben in hun werk en dat zij dit ook uitstralen naar ouders en kinderen. Ons eigen wijsje kiest er bewust voor om met leidsters te werken die hun sporen inmiddels ruimschoots verdiend hebben in het werkveld. Dit waarborgt nog meer de kwaliteit die wij nastreven en zal er aan toe bijdragen dat ouders het een vertrouwde plek vinden voor hun kinderen.

Pedagogisch medewerkers

Mentorschap

Met ingang van 1 januari 2018 krijgen alle kinderen een eigen mentor toegewezen.

De mentor volgt en stimuleert de ontwikkeling van het kind en signaleert eventuele problemen. Zij observeert en registreert de ontwikkeling van het kind. De mentor voert de oudergesprekken die horen bij de observatiemomenten.

Het is tevens de taak van de mentor om haar kennis, bekwaamheid en (levens)ervaring in te zetten om het kind te helpen bij zijn/haar persoonlijke groei.

De mentor voert alle officiële gesprekken : van intake tot eindgesprek en alles wat daar tussen ligt. Als het nodig is voert de mentor gesprekken met instanties.

De mentor is de pedagogisch medewerkster die het meest aanwezig is bij de opvang van het kind en daarmee dus direct betrokken is bij het welbevinden van het kind..

Bij alle nieuwe kinderen wordt het intakegesprek gevoerd door de mentor. Dit is het eerste officiële gesprek. Op deze manier is bij de kennismaking gelijk duidelijk wie de mentor is.

‘3-uurs regeling’

Op één dag mag er maximaal 3 uur tijdelijk minder personeel ingezet worden.

Dit kan dan afwijken van de leidster-kindratio.

Wanneer een pedagogisch medewerkster dan alleen op de groep staat moet de ander telefonisch bereikbaar zijn en binnen 15 minuten op het kinderdagverblijf aanwezig kunnen zijn.

De tijden wanneer er gebruik wordt gemaakt van de 3-uurs regeling kunnen per dag verschillen maar zijn meestal tussen 8:00 en 8:30 uur, ergens tussen 13:00 en 15:00 uur (zodat de leidsters kunnen pauzeren) en tussen 17:00 en 17:30 uur.

Dit is afhankelijk van het rooster en de bezetting.

Signalering bijzonderheden ontwikkeling kind

Het pedagogisch beleidsplan voor dagopvang (0-4 jaar) moet ook voldoen aan de twee volgende vereisten.

In het beleidsplan dient beschreven te worden op welke wijze pedagogisch medewerkers in de kinderdagopvang bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen signaleren, ouders hierover informeren en doorverwijzen naar passende instanties.

En de wijze waarop medewerkers op deze taak worden voorbereid en hoe zij daarin worden ondersteund.

Ons eigen wijsje heeft net als alle andere Kinderdagverblijven een signaleringstaak. Echter in tegenstelling tot de grote kinderdagverblijven, hebben wij hier geen aparte protocollen voor gehad. Momenteel werkt Ons eigen wijsje met 4 vaste en zeer ervaren krachten op de groep. De kleinschaligheid van onze onderneming zorgt tevens voor hele korte communicatielijnen. Het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen is verweven in ons dagelijks werk. “afwijkend” gedrag zal door de kleinschaligheid al snel boven water komen, te denken valt aan:

1. Taalachterstand
2. Achterstand in ontwikkeling (psychisch en of motorisch)
3. Seksueel misbruik
4. Huiselijk geweld
5. Verwaarlozing

Bij vermoedens of constatering van onder andere bovenstaande punten zal er eerst met de andere collega besproken worden wat de bevindingen zijn en of de ander dat ook zo ervaart/voelt/denkt. Voor wat betreft punt 1 & 2 zullen wij naast het onderlinge overleg ook een afspraak maken met de betreffende ouders/verzorgers om onze zorg (voorzichtig) uit te spreken. In dit gesprek zullen wij vragen of er op korte termijn nog een afspraak staat met het consultatiebureau, zo niet dan verwijzen wij door naar huisarts of vragen wij toestemming aan ouders/verzorgers of wij contact op mogen nemen met de schakelfunctionaris binnen de gemeente Oisterwijk. Dat is voor ons de vraagbaak in deze gemeente die ons advies geeft of doorverwijst naar professionele hulpverlening en eventueel de begeleiding van de ouders van ons over kan nemen.

In ons overdrachtsformulier naar de basisschool toe zal ook een vermelding komen van onze bevindingen en hoe hierin gehandeld is.

Voor wat betreft de zgn. lichamelijk/ psychische aangelegen integriteits kwesties (bv: punten 3 t/m 5), volgen wij de procedure “MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING” zoals beschreven in de bijhorende handleiding die ons overhandigd is door de Branchevereniging Kinderopvang. Het betreft hier namelijk zeer delicate en mogelijk strafbare zaken die uiterst zorgvuldig nagekeken en afgehandeld dienen te worden.

Naast de kleinschaligheid en de korte communicatielijnen tussen de medewerkers zijn er nog een aantal signaleringspunten:

- Dagelijkse observaties
- Dagelijkse overdrachtsmomenten
- Teamvergadering
- Overdrachtsschrift voor personeel onderling
- Tussentijdse observatiemomenten bij:
 - a) 3 maanden verblijf
 - b) rond de leeftijd van 1,2,3 en 4 jaar

En zeker niet te vergeten de ruim 40 jaar aan ervaring die de medewerkers samen meenemen in deze branche.

Pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach

Met ingang van 1 januari 2019 zijn wij verplicht volgens de wet Innovatie Kwaliteit en Kinderopvang (IKK) een pedagogisch beleidsmedewerker en een pedagogische coach in te zetten.

Het doel van de pedagogisch coach is het bevorderen van deskundigheid en professionele vaardigheden van pedagogisch medewerkers zodat de kwaliteit van hun werkzaamheden met de kinderen op de groep verbetert.

De pedagogisch medewerker kan ook zelf extra coaching aanvragen.

De coach besteedt minimaal 25 uur per jaar aan het coachen van de pm-ers. De uren worden verdeeld over alle pm-ers.

De pedagogisch beleidsmedewerker besteedt 50 uur per jaar aan het actualiseren, (door)ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid binnen kinderdagverblijf ons eigen wijsje.

Alles met inachtneming volgens de wet- en regelgeving van de kinderopvang.

Het beleidsplan en de invulling van de uren van de beleidsmedewerker en de coach is ter inzage in het kantoor van kinderdagverblijf ons eigen wijsje.